

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЧЕРКАСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ БОГДАНА ХМЕЛЬНИЦЬКОГО

ННІ педагогічної освіти, соціальної роботи і мистецтва
Кафедра дошкільної освіти

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

**Теоретичні та методичні основи викладання дошкільної
лінгводидактики**

Освітня програма «Дошкільна та початкова освіта»
Спеціальність 012 Дошкільна освіта
Галузь знань 01 Освіта/Педагогіка

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № 1 від “28” серпня 2019 р.

Черкаси 2019

ЗМІСТ

1. Загальна інформація.
2. Анотація до курсу.
3. Мета та цілі курсу.
4. Результати навчання (компетентності).
5. Організація навчання курсу.
6. Система оцінювання курсу.
7. Політика курсу.
8. Рекомендована література.

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Теоретичні та методичні основи викладання дошкільної лінгводидактики
Викладач(-і)	Ніколаєску Інна Олександрівна
Контактний телефон викладача	0675865542
E-mail викладача	nikolaesky@ukr.net
Формат дисципліни	Лекції, практичні, самостійна робота, контрольна робота, іспит
Обсяг дисципліни	120
Посилання на сайт дистанційного навчання	http://doshkilly.at.ua/
Консультації	Консультації проводяться щопонеділка з 13.00 до 14.00 в ауд. 258. Онлайн консультації можуть бути організовані за бажанням студентів з використанням Viber (+380675865542)
2. Анотація до курсу	
<p>Навчальна дисципліна «Теоретичні та методичні основи викладання дошкільної лінгводидактики» є складовою частиною підготовки студентів спеціальності 012 Дошкільна освіта освітньо-кваліфікаційного рівня «Магістр». Курс спрямовано на вивчення історії розвитку методики викладання дошкільної лінгводидактики, організації освітнього процесу в умовах сучасного вишу, сучасних педагогічних технологій, форм організації навчання і контролю, інноваційних методів і засобів викладання у ЗВО, організації діяльності студентів під час проходження практик, організації контролю й оцінювання навчальних досягнень студентів, дослідницької діяльності студентів, їх самостійної роботи; передбачає отримання знань про здобутки видатних лінгводидактів, із загальних питань методики викладання дошкільної лінгводидактики, щодо змісту, принципів, методів, прийомів, засобів викладання філологічних дисциплін, типології занять у вищій школі тощо.</p>	
3. Мета та цілі курсу	
<p>Метою вивчення курсу є з'ясування актуальних питань у сфері викладання дошкільної лінгводидактики й методики навчання мовознавчих дисциплін, підготовка здобувачів вищої освіти до педагогічної діяльності в умовах реформування всіх ланок вищої школи. Мета реалізується через цілі: надання студентам знань про теоретико-методологічні й історичні засади дошкільної лінгводидактики, розуміння усвідомленого підходу до використання методичної спадщини, традиційного та інноваційного досвіду роботи педагогів-практиків; формування в магістрантів професійної компетентності викладача мовознавчих дисциплін у вищій школі; навчити магістрантів співвідносити теоретичні</p>	

знання з практичними потребами сучасної вищої школи, втілювати нові методичні ідеї у практику вивчення предмета; уміння працювати з навчально-методичною літературою.

4. Результати навчання (компетентності).

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен знати:

- про здобутки видатних лінгводидактів;
- загальні питання методики викладання дошкільної лінгводидактики; завдання, зміст, принципи, методи, прийоми, засоби навчання у ЗВО; типологію занять;
- особливості проведення практичних, лабораторних, семінарських занять у вищій школі;
- методику дослідницької роботи зі студентами;
- особливості організації самостійної роботи студентів.

уміти:

- проводити методичний аналіз матеріалу, що вивчатиметься, а саме: встановлювати наступність і перспективність у його вивченні, співвідношення між теоретичним матеріалом і практичними вміннями, диференціювати матеріал за ступенем складності його засвоєння, виділяти в ньому головне;
- установлювати основні зв'язки між українською мовою і матеріалом з літератури та інших предметів;
- володіти основними методами і прийомами викладання дошкільної лінгводидактики, оптимально використовувати засоби навчання, елементи програмування, алгоритмізацію і комп'ютеризацію, виходячи зі специфіки матеріалу, що вивчається, і з конкретного контингенту студентів;
- складати план-конспект кожного типу лекції, практичного та семінарського заняття;
- організовувати самостійну роботу і контроль за такою роботою;
- планувати і провадити науково-дослідницьку діяльність.

5. Організація навчання курсу.

Обсяг курсу

Вид заняття	Загальна кількість годин
лекції	14
семінарські заняття / практичні / лабораторні	14
самостійна робота	92

Загальна кількість годин

Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)		Нормативний / Вибірковий	
третий	Дошкільна освіта	2		Цикл професійної підготовки. Обов'язкові дисципліни	
<i>Тема, план</i>	<i>Форма заняття</i>	<i>Література</i>	<i>Завдання, год</i>	<i>Вага оцінки</i>	<i>Термін виконання</i>
Тема 1. Методика викладання дошкільної лінгводидактики як наука і навчальна дисципліна. Основні завдання методики викладання дошкільної лінгводидактики	Лекція, практичне заняття	Основна: 1-8 Додатков а: 1-4, 7, 10, 14, 18, 21	Опрацювати лекційний матеріал, підготуватися до практичного заняття	0,1	До наступного заняття за розкладом

<p>Тема 2. Історія розвитку методики викладання мовознавчих дисциплін у вищій школі.</p>	<p>Лекція, практичне заняття</p>	<p>Основна: 1-8 Додатков а: 1-4, 7, 10, 14, 18, 21</p>	<p>Опрацювати лекційний матеріал, до практичного заняття укласти таблицю щодо інноваційних підходів викладання у ЗВО</p>	<p>0,15</p>	<p>Відповідно до розкладу</p>
<p>Тема 3. Інноваційні підходи до викладання дошкільної лінгводидактики в закладах вищої освіти</p>	<p>Лекція, практичне заняття</p>	<p>Основна: 1-8 Додатков а: 1-4, 7, 10, 14, 18, 21</p>	<p>Опрацювати лекційний матеріал, до практичного заняття укласти схему про сучасні методи й прийоми викладання у ЗВО</p>	<p>0,15</p>	<p>До наступного заняття за розкладом</p>
<p>Тема 4. Методи, прийоми й засоби у викладанні дошкільної лінгводидактики в закладах вищої освіти</p>	<p>Лекція, практичне заняття</p>	<p>Основна: 1-8 Додатков а: 1-4, 7, 10, 14, 18, 21</p>	<p>Опрацювати лекційний матеріал, до практичного заняття укласти схему про сучасні методи й прийоми викладання у ЗВО</p>	<p>0,15</p>	<p>Відповідно до розкладу</p>

<p>Тема 5. Форми навчання й контролю.</p>	<p>Лекція, практичне заняття</p>	<p>Основна: 1-5 Додатков а: 1-4, 6, 12-20</p>	<p>Опрацювати лекційний матеріал, до практичного заняття укласти міні-конспект про існуючі форми навчання й контролю у закладах вищої освіти у країнах близького зарубіжжя</p>		
<p>Тема 6. Організація освітнього процесу у ЗВО.</p>	<p>Лекція, практичне заняття</p>	<p>Основна: 1-5 Додатков а: 1-4, 6, 12-20</p>	<p>Опрацювати лекційний матеріал, підготуватися до практичного заняття</p>	<p>0,15</p>	<p>До наступного заняття за розкладом</p>
<p>Тема 7. Організація самостійної роботи студентів.</p>	<p>Лекція, практичне заняття</p>	<p>Основна: 1-8 Додатков а: 1-10, 12-21</p>	<p>Опрацювати лекційний матеріал, підготуватися до практичного заняття</p>	<p>0.15</p>	<p>До наступного заняття за розкладом</p>

6. Система оцінювання курсу					
Загальна система оцінювання курсу			На практичних заняттях (сумарно) студент може максимально набрати 50 балів, включаючи результати самостійної роботи. За підсумкову роботу у формі тестів – максимально 10 балів. За іспит – максимально 40 балів. Таким чином, підсумкова оцінка – максимум 100 балів.		
Вимоги до письмової (контрольної чи екзаменаційної) роботи			Підсумкова робота, яка проводиться у письмовій формі, повинна містити конкретні і чіткі відповіді на поставлені питання. Тестові завдання передбачають вибір правильного варіанту відповіді.		
Практичні заняття			Максимальна оцінка - 50 балів		
Умови допуску до підсумкового контролю			Виконання 50 % завдань		
7. Політика курсу					
<p>1. Інформація щодо результатів тестування, виконання індивідуальних і групових робіт, презентації результатів самостійної роботи, загальна оцінка тем в цілому надається кожному студенту як індивідуально, так і для всієї групи в цілому. Неприпустимими є плагіат та списування. 2. Інформація щодо оцінки виконання індивідуального завдання надається студентові після представлення (у т.ч. публічного) результатів виконання роботи. Результати самостійної роботи студентів перевіряються на 3 та 7 тижнях навчання. Сумативна оцінка за кожною темою в цілому надається студентам на 5 та 9 тижнях навчання. Результати виконання студентом індивідуального творчого завдання надаються згідно з розкладом практичних занять. 3. Присутність студентів на практичних заняттях, контрольній роботі та іспиті є обов'язковою. Лекційні курси, а також додаткові ресурси для засвоєння змісту курсу є доступними на сайті дистанційної освіти (за поданим вище посиланням). Якщо студент пропустив практичне заняття, необхідно виконати всі практичні завдання, які були предметом оцінювання. 4. Якщо студент не отримав сумативну оцінку за результатами виконання практичних завдань (на практичних заняттях), а також не виконав завдань для самостійної роботи, то він не допускається до здачі заліку.</p> <p>5. Контактні дані для онлайн допомоги та консультування: nikolaesky@ukr.net Викладач: доцент Ніколаєску І.О.</p>					
8. Рекомендована література.					
<i>Основна:</i>					
1. Горошкіна О. М. та ін. Крок до викладацької майстерності: Педагогічна практика в магістратурі: метод. рекомендації. Луганськ, 2006. 26 с.					
2. Горошкіна О. М. та ін. Магістерська робота: від задуму до захисту: методичний путівник, рекомендації. Луганськ, 2006. 25 с.					
3. Дичківська І. М. Основи педагогічної інноватики. Рівне, 2001. 222 с.					
4. Доценко О. Розвивати методичний «смак» викладачів. Модульно-рейтингова технологія вивчення курсу «Ділова українська мова». Українська мова й література в середніх школах, гімназіях, ліцеях та колегіумах. 2003. № 6. С. 93–98.					
5. Дороз В. Ф. Методика викладання української мови: навч. посіб. Київ : Центр навч. літ-ри, 2008. 176с.					
6. Методика навчання української мови в середніх освітніх закладах / кол. авт. за ред. М. І. Пентилюк ; М. І. Пентилюк, З. П. Бакум, С. О. Караман, О. В. Караман, О. М. Горошкіна					

та ін. Київ : Ленвіт, 2009. 400 с.

7. Нікітіна А. В. Текст. Педагогічний дискурс. Методичні рекомендації до вивчення курсу для магістрантів філологічного факультету. Луганськ, 2006. 27 с.

8. Педагогіка вищої школи : навч. посіб./ З. Н. Курлянд, Р. І. Хмелюк, А. В. Семенова та ін. ; За ред. З. Н. Курлянд. 2-ге вид., перероб і доп. Київ : Знання, 2005. 399 с.

Додаткова:

1. Волкова Н. П. Професійно-педагогічна комунікація: теорія та методологія : посібник. Дніпропетровськ : РВВ ДНУ, 2006. 88 с.

2. Волкова Н. П. Професійно-педагогічна комунікація: теорія, технологія, практика : монографія. Дніпропетровськ : ДНУ, 2005. 304 с.

3. Гойхман О. Я. и др. Основы речевой коммуникации : учебник. Москва : ИНФРА-М, 1997. 272 с.

4. Голуб Н. Б. Риторика у вищій школі : монографія. Черкаси : Брама –Україна, 2008. 400 с.

5. Губерський Л. та ін. Культура. Ідеологія. Особистість : Методолого-світоглядний аналіз. Київ : Знання України, 2002. 578 с.

6. Загальноєвропейські Рекомендації з мовної освіти: вивчення, викладання, оцінювання / Науковий редактор українського видання доктор пед. наук, проф. С. Ю. Ніколаєва. Київ : Ленвіт, 2003. 273 с.

7. Загвязинский В. И. Теория обучения. Современная интерпретация : учеб. пособ. Москва: Academia, 2001. 188 с.

8. Згуровський М. Основні завдання вищої освіти України щодо реалізації принципів Болонського процесу та забезпечення вимог сфери праці. Вища школа: наук.-практ вид. 2004. №5–6. С.54–61.

9. Зимняя И. А. Педагогическая психология : учебник. Москва : «Логос», 2000. 384с.

10. Зязюн І.А., Сагач Г.М. Краса педагогічної дії. Київ, 1997.

11. Капська А.Й. Педагогіка живого слова : навч.-метод. посіб. Київ : ІЗМН, 1997. 140 с.

12. Капська А.Й. Педагогіка живого слова : навч.-метод. посіб. Київ : ІЗМН, 1997. 140 с.

13. Караман С. О. Методика навчання української мови в гімназії : навч. посіб. Київ : Ленвіт, 2000. 272 с.

14. Крупа М. Лінгвістичний аналіз художнього тексту (програма курсу для філологічних факультетів). Дивослово. 2006. № 11. С. 36–39.

15. Кузнецова Г. Інтерактивний методичний колоквиум як засіб формування вчителя-словесника. Дивослово. 2006. №11. С. 32–36.

16. Кучерук О. А. Самостійна робота студентів з методики української мови : метод. посіб. Житомир : ЖДПУ, 2001. 91с.

17. Любашенко О. В. та ін. Лінгводидактичні стратегії: проектування процесу навчання української мови у вищій школі. Ніжин : Аспект-Поліграф, 2007. 296 с.

18. Мороз О. Г. та ін. Педагогіка і психологія вищої школи : навч. посіб. Київ : НПУ, 2003. 267 с.

19. Нагаєв В.М. Оцінювання навчальної діяльності студентів за модульно-кредитною технологією навчання. Педагогіка і психологія АПН України. 2000. № 3. С. 84–88.

20. Окунович Т. Модульна система навчання в удосконаленні культури мовлення майбутнього вчителя словесника. Вісник Луганського національного педагогічного університету імені Тараса Шевченка (Пед. науки). 2003. № 12 (68).

21. Остапенко Н. Зміст, структура та особливості вивчення курсу «Методика викладання мовознавчих дисциплін у вищій школі». Вісн. Луганського нац. пед. ун-ту імені Тараса Шевченка (Пед. науки). 2003. № 12. С. 152–160.

22. Остапенко Н. М. Теорія і практика формування лінгводидактичних компетентностей у студентів філологічних факультетів ВНЗ. Черкаси : видавець Чабаненко Ю., 2008. 330 с.

23. Педагогіка вищої школи : навч. посіб. / З. Н. Курлянд, Р. І. Хмелюк, А. В. Семенова та

ін. ; За ред. З. Н. Курлянд. 2-ге вид., перероб і доп. Київ : Знання, 2005. 399 с.
24. Семенов О. Організація науково-дослідної роботи студентів філологічних факультетів : навч.-метод. посіб. Київ – Глухів : РВВ ГДПУ, 2002. 96 с.

**Доцент кафедри дошкільної освіти,
доктор педагогічних наук, доцент**

І.О.Ніколаєску